

Οι εξελίξεις όμως που καταγράφονται τα τελευταία χρόνια εντός των ΗΠΑ, ιδιαίτερα στο πολιτικό πεδίο, δρομολογούν τάσεις που με την πάροδο του χρόνου θέλουν να εξασθενίσουν την αμερικανική ισχύ. Κατά την προεδρία Τράμπ όπου η διοίκηση του αναδίπλωσε τους εξωτερικούς παράγοντες της αμερικανικής ισχύος προς όφελος υποτίθεται των εσωτερικών παραγόντων της οικονομικής ευημερίας οι αμερικανοί των χαμηλών μεσαίων κοινωνικών βαθμίδων πράγματι είδαν βελτίωση του οικονομικού τους επιπέδου. Αυτό συνετέλεσε στη δημιουργία ενός κοινωνικού χάσματος ανάμεσα στους δημοκρατικούς και ρεμπουπλικανούς που πυροδοτείται συνεχώς από τον Ρ. Τράμπ καθιστώντας όλο και περισσότερο τους δημοκρατικούς δυστακτικούς και αδύναμους να συνεχίσουν την πολιτική εξάπλωσης της ισχύος μέσω της φιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης. Η αμερικανική κοινωνία δείχνει να μη ακολουθεί. Το ερώτημα που ανεβαίνει στα χείλη όλο και περισσότερων της χαμηλής και μεσαίας τάξης και όχι των στελεχών των γιγαντιαίων πολυεθνικών είναι του ύφους "γιατί να σκοτώνονται τα παιδιά μας στο Αφγανιστάν ή το Ιράκ ή και όπου αλλού"; Και αν δημιουργείται ένα στοιχείο οφέλους από την πολιτική της ήπιας ισχύος με την ενσωμάτωση αυτό δεν διαχέεται στο σύνολο της κοινωνίας αλλά συγκεντρώνεται απελπιστικά σε ένα πολύ μικρό ποσοστό εντός της οικονομικής ελίτ. Η εσωτερική αμφισβήτηση της εξωτερικής πολιτικής είναι βέβαιο πως διασπά την αμερικανική ταυτότητα και την ενιαία θέληση της κοινωνίας.

Την κατάσταση αυτή την έχει αντιληφθεί ο αντίπαλος συνασπισμός καθώς και οι φανατικοί ισλαμιστές και άρχισαν τις επιθέσεις.

Ο Πούτιν επιδιώκει αφ' ενός να διασπάσει το κοινό ευρωπαϊκό μέτωπο εναντίον του και αφ' εταίρου να μεγεθύνει την Ρωσική Ομοσπονδία μεταβάλλοντας ταυτόχρονα και το παγκόσμιο σύστημα δύναμης. Με άλλα λόγια προκαλεί τις ΗΠΑ και την Ε. Ένωση να δράσουν ανάλογα υπερασπιζόμενες την κυριαρχία τους. Αλλά δοθέντος ότι η αμερικανική στρατηγική δεν είναι ενιαία και λαοφιλής περιμένει το μοιραίο λάθος τους. Οι δημοκρατικοί θα ηττηθούν και η επιστροφή του Τράμπ στο μέτρο που αυτός συνεχίσει την πολιτική αναδίπλωσης, θα ευνοήσει την υλοποίηση των στόχων του. Στην Ε. Ένωση από την άλλη οι δυνατότητες χάραξης κοινής και σταθερής στρατηγικής είναι πολύ μικρές και λόγω της εξάρτησης τους από τα ενεργειακά ρωσικά καύσιμα οπότε ο Πούτιν ελάχιστα ενοχλείται.

Προκαλείται μεγάλη μεταβλητότητα στις διεθνείς σχέσεις σε ότι αφορά την ασφάλεια και η Κίνα έχει καθώς φαίνεται ταχθεί με το μέρος της Ρωσίας του Πούτιν. Ταυτόχρονα δείχνει πως είναι και αυτή αποφασισμένη να επαναδιατυπώσει τους όρους της κυριαρχίας της. Η μεταβλητότητα που προκαλείται από την έλλειψη καθαρής στρατηγικής των δημοκρατικών στις ΗΠΑ ωθεί και την Τουρκία ακόμα να επιθυμεί και αυτή να αλλάξει το γεωπολιτικό status στην Αν. Μεσόγειο και το Αιγαίο προς ίδιον όφελος.

Οι επιδιώξεις του αντί δυτικού συνασπισμού συνίστανται σε τελική ανάλυση στην μεταβολή του παγκόσμιου συστήματος διακυβέρνησης. Από μονοπολικό δηλαδή να μετατραπεί σε πολυπολικό αναγνωρίζοντας την ισχύ και την ταυτότητα των μεγάλων μη αγγλοσαξονικών χωρών. Η θεωρία της ηγμενονικής σταθερότητας πάει να κλωνιστεί σε όφελος του πολύ πολικού ανταγωνισμού.

Ούτε η Ε. Ένωση, ούτε η Ιαπωνία είναι σε θέση να καλύψουν το κενό που δημιουργείται από

την ασαφή διεθνή στρατηγική των αμερικανών. Μοιραία και φυσικά ο κόσμος θα οδηγηθεί σε ένα είδος αποδοχής πολυπολικής διακυβέρνησης που όμως αν δεν υπάρξει στρατηγική συνεργασία μεταξύ των πόλων τότε ο δρόμος του λυσαλαίου ανταγωνισμού ίσως να οδηγήσει σε μεγάλες καταστροφές την ανθρωπότητα. Υπάρχει όμως και το σενάριο της επανάκαμψης στην ορθότητα της αμερικανικής στρατηγικής. Οι ΗΠΑ και γενικότερα ο δυτικός κόσμος διαθέτουν μεγαλύτερη οικονομική και στρατιωτική δύναμη από τον αντίπαλο συνασπισμό. Στρατιωτικά, οικονομικά, τεχνολογικά και ιδεολογικά η σωρευτική τους ικανότητα είναι ασύγκριτα μεγαλύτερη από αυτήν του αντιπάλου. Εκείνο που απουσιάζει προς ώρας είναι η ανεύρεση διεθνούς στρατηγικής που θα κατορθώνει να ενοποιεί τις διαφορετικές επιδιώξεις των χωρών εντός του δυτικού συνασπισμού. Επανάκαμψη στην ορθότητα σημαίνει την επεξεργασία και εφαρμογή μιας υβριδικής θεωρίας που θα αναπτύσσει συγκλίνοντα στοιχεία του ρεαλισμού και του φιλελευθερισμού. Και όλο αυτό στο πλαίσιο την ιδεολογικής κυριαρχίας που ήδη ασκεί η δυτική κουλτούρα, όπως θα έλεγε και ο Γκράμσι.

Στην περίπτωση αυτή η αντίπαλη ομάδα χωρών θα υποχωρήσει πολιτικά και στρατηγικά λόγω της θμελειώδους αδυναμίας της να ανταγωνιστεί τον δυτικό κόσμο.

Κουρματζής Θάνος